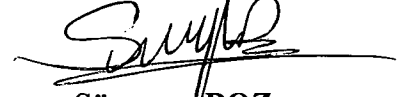

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci İhtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

“Türkiye'nin en büyük dijital bankası” olduğunu iddia eden TOM Bank'ın görme engelli bir yurttaşa hesap açmayı reddetmesi, yalnızca bireysel bir mağduriyet değil, açık bir ayrımcılık örneği ve devletin gözetim yükümlülüğünün ihlali anlamına gelmektedir.

Görme engelli Gizem Alakaya, TOM Bank'ın “Hadi” uygulaması üzerinden hesap açmak istemiş, görüntülü görüşme aşamasına kadar ilerlemiş, müşteri temsilcisinin tüm sorularını yanıtlamıştır. Ancak kimliğin üzerindeki ay-yıldızlı bölgeye dokunması istendiğinde, engeli nedeniyle annesinden destek almak istemiş, banka temsilcisi ise “politikalarımız gereği üçüncü kişiden destek alarak işleme devam edemezsiniz” diyerek görüşmeyi sonlandırmıştır.

Oysa yürürlükteki mevzuat, engelli bireylerin uzaktan kimlik doğrulama sürecinde ihtiyaç duymaları halinde üçüncü kişiden destek alabileceklerini açıkça düzenlemektedir. Bankacılık Hizmetlerinin Erişilebilirliğine Dair Yönetmelik bankaları, hizmetlerini engellilerin erişimine uygun hale getirmekle yükümlü kılarken; Uzaktan Kimlik Tespiti Yönetmeliği engellilerin üçüncü kişilerden destek alabilmesine açık hüküm koymaktadır. Buna rağmen TOM Bank'ın mevzuata aykırı şekilde hiçbir alternatif sunmadan işlemi reddetmesi, hem eşit hizmet ilkesinin hem de engelli haklarının açık ihlalidir.

Diğer dijital bankalarda benzer süreçler engellilerin erişimine uygun şekilde tamamlanabiliyorken, TOM Bank'ın ayrımcı politikası, engelli vatandaşların temel haklarını gasp etmektedir. Bu uygulama, yalnızca bir bankanın keyfi tutumuyla açıklanamaz; aynı zamanda Bakanlığın denetim ve gözetim sorumluluğunun yerine getirilmediğinin göstergesidir.

Devletin görevi, engelli yurttaşların yaşamın her alanında eşit ve onurlu biçimde yer almasını sağlamak ve ayrımcı uygulamalara izin vermemektir. Bankacılık gibi temel bir hizmet alanında engelli bireylerin haklarının gasp edilmesi, kabul edilemez bir tabloyu gözler önüne sermektedir.

Bu bağlamda:

1. Görme engelli bir yurttaşın hesap açma talebini mevzuata aykırı şekilde reddeden TOM Bank hakkında Bakanlığınız derhal inceleme veya soruşturma başlatmış mıdır? Başlatmadıysa bunun gerekçesi nedir?
2. Engelli vatandaşların üçüncü kişiden destek alabilmesine açıkça izin veren yönetmelikler ortadayken, TOM Bank'ın bu hakkı tanımaması hangi yasal dayanağa oturmaktadır?

3. Mevzuata aykırı bu uygulama için TOM Bank'a idari yaptırım uygulanacak mıdır? Uygulanmayacaksa bu durum, engelli bireylere yönelik ayrımcı politikalara göz yumulduğu anlamına gelmeyecek midir?
4. Bakanlığınızın denetim sorumluluğu altında bulunan dijital bankaların engelli bireylere eşit hizmet sunup sunmadığı düzenli olarak denetlenmekte midir?
5. Türkiye'de faaliyet gösteren dijital bankalar içinde, erişilebilirlik yükümlülüklerini yerine getirmeyen başka kurumlar var mıdır? Varsa bu kurumlara ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
6. Görme engelli yurttaşların finansal hizmetlere erişim hakkının gasp edilmesi, eşit yurttaşlık ilkesine aykırı değil midir?
7. Bakanlığınız, engelli yurttaşların bankacılık hizmetlerinden eşit ve güvenli şekilde yararlanabilmesi için yeni düzenlemeler veya daha caydırıcı yaptırımlar getirmeyi planlamakta mıdır?